Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4690/2026
02.07.2026. године
Б е о г р а д

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужилаца мал. АА и мал. ББ, које заступа законски заступник мајка ВВ, сви из ..., чији је пуномоћник Иван Тешић, адвокат у ..., против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Мирко Филиповић, адвокат у ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 125/25 од 13.05.2025. године, у седници одржаној дана 02.07.2026. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УСВАЈА СЕ ревизија тужилаца, па се **УКИДАЈУ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 125/25 од 13.05.2025. године и пресуда Основног суда у Ужицу П2 207/24 од 08.10.2024. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Ужицу 2 П2. 207/24 од 08.10.2024. године, ставом I изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца мал. АА и мал. ББ, обојица из ..., против туженог ГГ из ..., којим су тражили да се тужени обавеже да на име доприноса за издржавање мал. тужилаца плаћа месечно износ од 75.000,00 динара и то износ од 40.000,00 динара за мал. АА и износ од 35.000,00 динара за мал. ББ, почев од 07.08.2024. године, као дана подношења тужбе, па убудуће до 10. у месецу за текући месец, исплатом на руке законској заступници мал. тужилаца – мајци ВВ, те да се утолико измени пресуда Основног суда у Ужицу 9 П2. 365/23 од 10.01.2024. године. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 125/25 од 13.05.2025. године, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена првостепена пресуда, а одбијен је као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је установио да је ревизија основана.

Предмет тужбеног захтева тужилаца је измена одлуке о издржавању утврђена пресудом Основног суда у Ужицу 9 П2. 365/23 од 10.01.2024. године, заснована на наводима да су се промениле околности од доношења претходне одлуке, које се огледају у томе што је тужени престао да плаћа закуп стана у коме тужиоци живе са мајком у износу од 30.000,00 динара месечно, а који је плаћао поред доприноса на име издржавања, закључно са априлом 2024. године.

Према утврђеном чињеничном стању од стране првостепеног суда, пресудом Основног суда у Ужицу П2. 55/14 од 15.05.2014. године, мал. тужиоци су поверени мајци на самостално вршење родитељског права и тужени је обавезан да на име доприноса издржавању мал. деце плаћа месечно износ од по 20.000,00 динара, почев од 15.05.2014. године па убудуће. Ова пресуда је измењена пресудом истог суда 9П2. 365/23 од 10.01.2024. године, којом је тужени обавезан да на име доприноса у издржавању мал. деце плаћа месечно износ од укупно 45.000,00 динара, и то износ од 25.000,00 динара за мал. АА и износ од 20.000,00 динара за мал. ББ. Законска заступница мал. тужилаца запослена је као ... и њена просечна месечна зарада нето износи 50.184,94 динара, а бруто износи 68.024,18 динара. Тужени је власник објекта на кп бр. ... КО ..., површине 58 м2 и корисник кп. бр. ... са уделом од 1/12. Тужени је одјављен са осигурања дана 22.11.2013. године. Месечне потребе деце у односу на време доношења претходне одлуке остале су непромењене према речима законског заступника тужилаца. Мал. АА је ученик друге године средње ... школе и даље тренира кошарку за шта је месечно потребно издвојити износ од 3.000,00 динара, а иде у теретану, за шта је потребан износ од још 3.500.000,00 динара месечно. Мал. ББ је ученик шестог разреда основне школе и нема ваннаставних активности, осим што похађа приватне часове математике једном до два пута седмично, а накнада за час износи 1.000,00 динара. У време доношења претходне одлуке тужиоци су са мајком живели у изнајмљеном стану у коме и сада живе, а закупнину је плаћао тужени слањем новца из ... Закуп стана је тада износио 250 евра, а месечни режијски трошкови 12.000,00 динара за инфостан, између 3.000,00-4.000,00 динара за утрошак електричне енергије и 4.000,00 динара за кабловску са интернетом и телефоном. Сви ови трошкови су остали непромењени. За гардеробу тужилаца потребно је месечно издвојити око 20.000,00 динара, за храну око 1.000,00 динара дневно, као једном до два пута месечно за рођендане износ од по 1.000,00 динара. Тужиоци нису корисници дечјег додатка или стипендије. Мајка тужилаца није засновала другу брачну заједницу и не издржава друга лица. Тужени своју обавезу, плаћање доприноса за издржавање тужилаца по претходној пресуди, измирује редовно. Тужени је у време доношења пресуде (јануар 2024. године) радио у ... на пословима ..., на којима је остваривао месечну зараду у износу око 3.300 долара. По повратку из ... имао је две операције очију због чега више није у могућности да ... Тужени тренутно живи код родитеља где у породичној фирми обавља привремене и повремене послове. Родитељи му помажу материјално. Плаћа рату кредита који је подигао 2008. године за реновирање стана у коме живи. Мал. АА плаћа телефонски рачун са телефонским апаратом у износу од 5.000,00 динара месечно, са уговорном обавезом од две године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су, имајући у виду све околности конкретног случаја од доношења претходне одлуке о висини обавезе издржавања, најпре узраст мал. тужилаца и њихове потребе, као и могућности дужника издржавања, закључили да се нису стекли услови за измену одлуке о висини обавезе туженог да доприноси издржавању мал. тужилаца у смислу члана 164. Породичног закона.

Основано се ревизијом указује да нижестепени судови нису правилно утврдили потребе малолетних тужилаца јер су се измениле прилике у односу на стање утврђено претходном пресудом, због чега је било нужно урачунати износ на име закупа стана. Наиме, судови нису правилно ценили да су се околности након доношења претходне одлуке промениле нити су правилно оценили допринос мајке мал. тужилаца с обзиром да је он морао бити мањи од 50%, с обзиром на њене активности у вези са прањем, кувањем, пеглањем, помагањем око израде домаћих задатака мал. тужилаца.

По становишту ревизијског суда неправилан је закључак о непромењености околности на основу којих је донета претходна одлука у мери која би оправдавала измену раније одлуке у погледу висине доприноса туженог издржавању малолетних тужилаца, прописане одредбом члана 164. Породичног закона.

Према усмено постигнутом споразуму мајке и оца тужилаца, тужени је плаћао закупнину за стан у коме су деца остваривала своје стамбене и остале потребе. Међутим, тај споразум тужени је престао да испуњава, што међу странкама није било спорно. У томе се и огледа измена прилика на основу којих је донета претходна одлука, због којих промена је потребно преиспитати и висину обавезе туженог у погледу издржавања малолетних тужилаца.

Чланом 164. Породичног закона је прописано да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука, а критеријуми за одређивање издржавања су прописани чланом 160. истог закона. Према тој одредби издржавање се одређује према потребама поверилаца и могућностима дужника издржавања при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања, а могућности дужника издржавања од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, па и других околности од значаја за одређивање издражвања. У складу са чланом 6. Породичног закона, родитељи су у обавези да поступају у најбољем интересу малолетног детета, да ангажују све своје могућности и уложе додатни напор и на све дозовљене начине обезбеде средства за издржавање малолетне деце. Родитељско право изведено је из дужности родитеља и постоји само у мери која је потребна за заштиту личности, права и интереса детета, како је то прописано чланом 62. Породичног закона.

Полазећи од наведених одредаба материјалног права, нижестепени судови су пропустили да применом критеријума садржаних у члану 160. Закона, руководећи се најбољим интересом малолетних тужилаца сагласно члану 6. и 266. Породичног закона, правилно оцене потребе поверилаца издржавања и могућности дужника издржавања, с обзиром на измењене околности настале неизвршењем обавезе плаћања закупа стана у коме малолетни тужиоци станују са мајком из усмено постигнутог споразума мајке и оца, по коме је тужени плаћао закупнину за стан, па је са плаћањем престао и одступио од споразума.

Из наведених разлога, на основу члана 416. ЗПП, одлучено је као у изреци овог решења, па ће у поновном поступку првостепени суд поступити по примедбама из овог решења и донети нову, закониту и правилну одлуку.

Председник већа – судија
Татјана Миљуш, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић